

Benådningsag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

Cancellie Coll. d. 5 Januar 1802
Amtmanden tilskrevet, at Dommen over
Joseph Froos kan exceqveres paa
Roeskilde Amt, og Omkostninger-
ne paa Excecutionen lignes paa
Roeskilde og Kiøbenhavns Amter.

968 / 10. Amtmanden over
Roeskilde Amt, Conferents
Raad Treschow, frem-
sender Doms Acterne
over Arrestenterne
1) Johan Schultz, som ved kiø-
benhavns Amts Birketing
er dømt under navn af leo-
pold Hartmann, men hans fulde
navn skal være Joseph Groos.
2) Friderich August Sortenstjerne
og 3) Abraham Sortenstjerne.
De dømte have acqicieret
ved Dømmens Fuldbyrdelse
og Amtmanden har in-
tet imod samme at vilde,
men indstiller at dommen
exceqveres; men de Joseph
Groos er dømt ved Kiøben-
havns Amts Birketing til
lige Straf, som paa Roes-
kilde Amt, saa indstiller
Amtmanden, om Arre-
standen skal beregnes til Kiøbenhavns Amt
og Excecutionen derfra
besørges, eller om saa-
dant skal skal skee paa Roeskil-
de Amt, og om ikke begge
Amterne bør tage lige
Deel i Bekostningerne.
C 36

Benådningssag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

Christianus Septimus - Fire og Tyve Skilling
Hammeleff - 1802 - Ebbesen

Kjøbenhavn den 13' Martii 1802

Geheime Raad Friderich Christian Rosenkrantz til Rygaard søger allerunderdanigst om Tilladelse at faae Abraham Sortenstjerne og Søn Friderich August ud af Forbederingshuset, for at oversende dem til St. Croix.

Til Kongen! (629-3)

Et Mennesker, som ved sin Fødsel var bestemt til Slaverie, har jeg søgt at gjøre lykkelig for sig selv og nyttig for Staten og sine Medmennesker; men min Hensigt er mislykket.

Dette er en Abraham Sortenstjerne af sort Farve, fød i Slaverie paa St. Croix, der som Barn ved en Skibs Capitain Møller er ført herover, og for en 40 til 50 Aar siden af mig blev kjøbt; hvorefter jeg lod ham oplære i Kristendom og i de Kundskaber, som kunde gjøre ham duelig til Opvartning og anden Tieneste i et Huus og paa et Gods: Saaledes har han lært Kogning og Conditorie, at spille paa forskellige Instrumenter, at ride og skyde; Og da jeg for nu 20 Aar siden samtykkede hans Giftermaal, etablerede jeg ham som Skytte med Boepæl og alle Fornødenheder, men et uordentlig Liv med Drik og Spil har fordærvet ham, og endelig bragt ham i en Bande, som paa forskellige Stæder har forøvet Tyverie.

Ved Leire Herreds Extra Ret den 24' December sidstleden er Hovedmanden Joseph Gross dømt til at Kagstryges og arbeide i Fæstningen hans Livstid:

pr. den 18de. Martii 1802 Litr. A No. 1432
p. 20/3 1803
2 Dp [= 2. departement] 6293. - ad 8 pag 68.

Benådningssag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

Ovenmeldte Abraham Sortenstjerne at Arbeide i Forbedringshuset 1½ Aar, og hans ældste Søn Friderich August ligeledes i 2 Aar: Hans Kone, ventelig af Frygt for Straf, i Hensigt til hendes Deelagtighed, druknet sig, og efterlod 3 yngre Børn, som jeg siden har foranstaltet udsat til Opdragelse: Dømmen, som de acqviescerede ved, er sat i Exsecution, men naar Abraham Sortenstjerne og Søn har udstaaet deres Straf, hvad Ulykke staaer dem da aaben? Udi Tieneste kan jeg ikke have dem, og iblandt andre Folk vil de være til Foragt og Skræk, saasom der i Egnen af den Bande befrygtes baade Mord og Brand. Uagtet dette har jeg dog ikke tabt ald Godhed for dem, naar det kan skee paa en Maade, som for Fremtiden kunde tiene til deres eget Vel, og at andres Sikkerhed er ved dem her i Inadet skulle foruroliges eller befrygtes: Efter den Eiendoms Ret, man end og her øver ogver de Sorte, kunde jeg vel sælge denne Abraham til Bortsændelse, men langt fra vil jeg sætte ham i den Stand, som jeg har købt ham fra: Derimod er jeg villig til at meddele ham et Friheds Pass, betale hans Overreise til St. Croix, og ved Skibs Capitainen, eller ved Adresse til bekiendte Mænd der paa Landet, lade ham

forsynes med en Forstrækning til han faaer en passende Condition; hans Søn Friderich August, der er Mulat, og ved Skræder-Professionen, som jeg har ladet ham lære her i Staden, maa kunde finde Levebrød o Westindien, vil jeg vise samme Godhed imod.

De fortiene vist nok at udstaae den idømte Straf, men saa er der ikke altid Leilighed ril deres Bortsendelse, og jeg ønsker endnu at see nogen Frugt af min Godhed imod disse Mennesker, hvorfor jeg allerunderdanigst tør ansøge: at naar jeg til Sommeren finder en beqvem Skibs Leilighed til St. Croix, det da maatte være mig tilladt at faae ovenmeldte Abraham Sortenstjerne og Søn Friderich August ud af Forbederingshusert, og derfra lade dem føre ombord, imod Beviis af Skibs Capitainen om deres Oversendelse til St. Croix paa de af mig foran tilbudne Vilkaar: Derved troer jeg at rædet disse Mennesker fra yderligere Fordærvelse, og at befrie Landet for Folk, som befrygtelig vil forstyrre andres Sikkerhed. -

allerunderdanigst
sign. Rosenkrantz

*Benådningssag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.**Allerunderdanigst Erklæring*

Enhver af de i denne Ansøgning foredragne Omstændigheder stemme fuldkommen overens med det, som er oplyst under den mod Abraham Sortenstjerne og Søn paadømte Sag. - Disse Ulykkelige Mennesker have allerede i nogle Maaneder i Forbedringshuset udstaaet den idømte straf, Lovens Hensigt med at tugte Forbryderne og derved tillige at advare andre er altsaa opfyldt, og den øvrige Tid de endnu efter Dommen der skulle forblive kan som Straf betragtet fuldkommen opgives ved Deres Oversendelse til Vestindien, især naar det Vilkaar maatte tillægges, at de ikke maatte vende tilbage uden for Kongelig Tilladelse. I Forbedringshuset sidde de Staten til Byrde og glemme de nyttige Kunster, det Haandværk, de have lært, stædet for at de ved at blive sendte til en Kolonie, hvor man trænger til deres Kunster, deres haandværk, strax kunne træde tilbage som gavnlige Lemmer i det borgerlige Selskab, og for den Egn, hvor Abraham Sortenstjerne hidtil haver opholdt sig, var det at ønske, at han og Søn ikke meere maatte vende tilbage, især var det at ønske for hans Datter og 3 smaa Børn, som Guds-Eyeren har udsat til Opdragelse hos meget skikkelige Folk af Bondestanden. Overalt vil Deres Majestæt ved at bevilge denne Ansøgning vælge den sikreste, den for det almindelige mindst byrdefulde vei til at sikre Staten for, at Abraham Sortenstjerne og Søn ikke, naar de efter den endnu tilbageværende Tids Forløb bleve løsladte af Forbedringshuset, uden hielp, uden Understøttelse overladte til Foragt og Elendighed skulle fristes til at begaae nye og farligere Forbrydelser; hvorledes saadan Sikkerhed ihenseende til Forbrydere, naar de af Tugt- og Forbedringshusene løslades, i almindelighed skal kunne erholdes, og Jeg tager derfor aldeles ikke i betænkning allerunderdanigst at indstille nærværende ansøgning til aller-

naadigst Bønhørelse.

Roeskilde den 18de. Martii 1802

sign. Treschow

2. Depart.

Geheimeraad Rosenkrantz

C 652.

Benådnings-sag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

Til
Justits Raad Daniel Koefoed

Promemoria!

Det er Hr. Justits Raad bekiendt, at Geheime Raad Rosenkrantz til Rygaar har anholdt om, at Abraham Sortenstjerne og Friderich August Sortenstjerne, som for begaaet Tyverie ere dømte og indsatte i Forbederingshuset, maatte deraf løslades for at oversendes til Vestindien, da han i Tilfælde, at dette bevilges, vil give dem første Friheds Pas og betale begges Overrejse til St. Croix; ved Skibs Captainer, eller ved Adresse til bekiendte Mænd der paa Landet, lade dem forsyne med en Forstrækning til de haver en passende Condition eller arbeude.

Efter at have ledet sig denne Sag Foredrage har det behaget hans Majestæt under 30te. f. M. allernaadigst at tillade, at de 2de. Fanger Abraham og Friderich Sortenstjerne maae, naar beqvem Skibs Lejlighed gives, løslades af Forbedringshuset og derfra trans-

porteres til St: Croix paa de af Geheime Raad Rosenkrants anbudne Vilkaar.

Ligesom Cancelliet under Dags Dato har communiceret Geheime Raad Rosenkrantz denne allershøieste Resolution, saaledes skulde og herved meddeele Hr. Justits Raad samme til behagelig Efterretning
D. K. d. Cancellie d. 6te. May 1801.

Benådningsag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

Cancellie Coll. [=Collegiet] d. 28de. Martii
1802

Koefoed spørger om Sønnen
er villig at følge Faderen til
Vestindien paa den af Rosen-
kranz forslagne Maade.

Under 31. Martii har Justits Raad
Koefoed svaret, at Abraham Sor-
tenstjernes Søn, Friderich August
Sortenstjerne, har erklæret sig
villig til at følge sin Fader,
hvor han blev hendsendt, da han
frygtede for Mangel paa Næ-
ringsvey, naar hans Straffe-
Tid udløber.

Cancellie Coll. d. 1' April 1802
Indstilles efter ansøgningen

Phaff / som dertil er villig at
maae beskikkes til at tage
den Afdødes Boe under
Behandling, som Skifte-
Commissarie, imod at
de til lige Deeling, have
Amtmanden i Sallarium
og Skriverpenge ellers
som Skifteforvalter til-
kom.

652/629 Geheime Raad Friderich
Christian Rosenkrantz til
Rygaard under Roeskilde Amt
andrager, at en ham til-
hørende Neger Slave,
navnlig Abraham Sortenstier-
ne, som han har ladet un-
dervise i adskillige Kun-
ster, er tilligemed be-
meldte Slaves Søn, Fri-
derich August, Skrædder af
Profession, for at have
været Medlemmer af en
paagreben tyve-Bande
ved Lejre Herreds tings
Dom af 24' December f. A. til-
funden at arbeyde 1½
Aar i Forbedringshuuset,
men da det er at befryg-
te, at disse mennesker,
naar deres Straffe Tiid
er forløben, vil foraar-
sage Skræk iblandt Folk-
ene i den Egn, hvor tyve-

Benådningsag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

banden har opholdt sig, saa tilbyder Geheime Raaden sig, at ville meddeele fornævnte Neger Slave Friheds Pas, og betale hans Overreyse til St: Croix, samt ved bekiendte Mænd derpaa Landet lade ham forsyne med en Forstrækning, indtil han faaer en passende Condition. - Han anholder derfor om, at naar der til næste Sommer findes beqvem Skibsejlighed til St: Croix, det da maa tillades ham, at faae ommeldte Abraham Sortenstjerne og Søn Fridrich August /: hvilken sidste paa sin lærte Skrædder Profession vil finde Udkomme i Vestindien/: ud af Forbedringshuset og derfra lade dem føre ombord, imod Beviis af Skibs Kapitainen om deres Oversendelse paa de ovenfor af Geheime Raaden anbudne Vilkaar.

Amtmanden over Roeskilde Amt, Conferentz Raad Treschow erklærer, at Lovens Hensigt med at straffe Forbrydere og der ved tilige at afvare andre vil paa den af Geheime Raad Rosenkrantz foreslagne Maade opnaaes; ligesom

og, at den øvrige Tid de Dømte endnu af deres Domme skulle forblive i Forbedringshuset, som Straf betragtet, fuldkommen opgives ved deres Oversendelse til Vestindien, idær naar det Vilkaar maatte tillægges, at de ey maae vende tilbage uden for Kongl: Tilladelse. Dette synes at være den sikreste og for det almindelige mindst byrdefulde Vey, til at sikkre Staten for 2de. Mennesker, som naar deres Straffetid er udløben, muligen kunne fristes til at begaae nye og farligere Forbrydelser.

Paa disse Grunde indstiller Amtmanden nærværende Ansøgning til Bønhørelse.

Benådningsag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

ad 629/3

I Anledning af det Kongelige Danske Cancellies Skrivelse under 27 dennes, skulle ieg ved at tilbagesende vedlagde Ansøgning fra Geheime=Raad Rosenkrantz til Ryegaard formelde: At ieg har tilkiendegivet Fangen Friderich August Sortenstjerne det udi Geheime=Raadens Ansøgning betræffende hans Fader og ham anførte: At han nemlig vil, om deres Frihed dem allernaadigst forundes Dem, paa egen Bekostning besørge dem oversendte til Vestindien, for at de der kunde søge at faae nogen Employ¹⁾ ved de Kunster og Haandværker, som de have lært, hvorpaa Sønnen Friderich August Sortenstjerne erklærede sig villig til at følge sin Fader, hvor han blev hendsendt, og yttrede endog Tilfredshed med at der paa den Maade kunde blive sørget for ham, da han frygtede for Mangel paa Nærings Vey, naar hans Straffe Tid udløber. -

Kiøbenhavn den 31' Martz 1802

sign. D. Koefoed

pr. 2/4 - 1802

2 dp. ad 629 a

Til

Det Kongelige Danske Cancellie

C. 652

¹ Employ = Ansættelse.

Benådningsag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

Allerunderdanigst Forestilling
om 2de. Fangers Løsladelse
af Forbederingshuset for at
oversendes til St. Croix.

Resolution

Vi tillade at de tvende Fan-
ger Abraham og Friderich Sor-
tenstjerne maa, naar beqvem
Skibs Lejlighed gives, løslades
af Forbederingshuset, og derfra
transporteres til St. Croix
paa de af Canecelliet indstillede
Vilkaar. -

Geheime Stats Raadet den 30te. April 1802
in fidem
Bülow

No. 7.

Gehejmeraad Fridrich Christian
Rosencrantz, til Rygaard, andra-
ger allerunderdanigst, at han for
omtrent 50 Aar siden har tilkjøbt
sig en Neger Slave, Abraham
Sortenstjerne, samt efterat have
ladet denne oplære i Christendom
og tillige i de Kundskaber, der
kunde gjøre ham nyttig for
sig selv og andre, etableret ham
som Skytte med Boepæl og alle
Fornødenheder, men et uor-
dentligt Levnet har bragt ham
i en Bande, som paa forskjel-
lige Steder har forøvet Tyve-
rie, hvorfor han er dømt at
arbejde 1½ Aar i Kjøbenhavns
Forbederingshuus og hans
ældste Søn, Friderich Au-
gust ligledes i 2 Aar. -
De have begge acqviesie -
ret ved sammen, som der-
efter er sat i Udøvelse i
Decbr. Maaned f. A.
Naar deres Straffetid er ude,
befrygter Gehejmeraaden, at
deres Ulykke dermed ikke vil
være endt, da han ikke kan
have dem i sin Tjeneste, og
at de, hvor de opholder sig, vilde
blive forlige for Egnens Beboere.

Benådningssag for Abraham Sortenstjerne og Søn, 1802.

Uagtet alt dette har Gehejmeraadten dog ikke tabt al Godhed for dem, naar det kan skee paa en Maade, som kan tjene til deres eget Vel og hvorved deres Sikkerhed ey forurrelig [?]. Gehejmeraadten erklærede for at ville betale deres Overreise til St. Croix og ved Skibs Kapitain eller ved Addressit bekjendte Mænd, derpaa Stedet, lade dem forsyne indtil de kunde erholde Condition eller kommen i Næringsvej. Men da der ikke altid er Lejlighed til deres Bortsendelse og han ønsker at see noegn Fugt af sin Godhed mod disse Mennesker, saa anholde Gehejmeraadten nu om at fornævnte Abraham Sortenstjerne og Søn Friderich August Sortenstjerne mmaatte, naar der findes beqvem Skibs Lejlighed, løslades af Forbedringshuset for at føres om Bord med Beviis af Skibscapitainen om deres Oversendelse til St. Croix paa de anførte Vilkaar. - Med Hensyn til at bemeldte Friderich August Sortenstjerne

der er fri Mand, har erklæret sig villig til at følge sin Fader, og at disse Forbrydere, efter den udstaaede Straf forsikkres om Understøttelse til at komme i Næringsvej, maae Cancelliet anbefale dette ansøgte og allerunderdanigst indstille: At fornævnte Abraham og Friderich August Sortenstjerne maae, naar beqvem Skibslajlighed gives, efter Requisition af bemeldte Gehejmeraad Rosencrants løslades af Forbedringshuset, og derfra bringes om Bord imod Beviis af Skibscapitainen om Oversendelsen til St. Croix paa de af Gehejmeraadten anbudne Vilkaar.

Det Kongelige Danske Cancellie den 23de. April 1802
allerunderdanigst

sign. Moltke - Couriense - Reiersen - Feddersen - Cold - Knudsen - Monrad
Bülow